

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obžalovaného **O. P. a spol. pre trestný čin sprenevery** podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. a iné účinného do 1. januára 2006 o odvolaní obžalovaných **O. P. a S. H.** proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. februára 2008, sp. zn. 7 T 6/2005, na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave 26. novembra 2009 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 258 ods. 1 písm. d/, písm. f/, ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 napadnutý rozsudok **sa zrušuje** v odsudzujúcej časti v celom rozsahu.

Na základe § 259 ods. 3 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 sa obžalovaní

1/ O. P., nar. X. v M., súkromný podnikateľ, trvale bytom
M., ul. Z. č. X.,

2/ S. H., nar. X. v M., súkromný podnikateľ, trvale
bytom M., ul. J. č. X.,

u z n á v a j ú z a v i n n ý c h, ž e**obžalovaný O. P.**

1/ ako živnostník dňa 16. septembra 1999 v K. uzavrel so spoločnosťou C., leasingovú zmluvu č. 1190 0069, ktorej predmetom bolo čerpadlo na betón P 200 s príslušenstvom v nadobúdacej cene 582 748,50 Sk a leasingovú zmluvu č. 1190 0070, ktorej predmetom bola strojová omietačka v nadobúdacej cene 345 102,90 Sk, kde predmetné stroje prevzal 16. septembra 1999 v M., avšak zmluvné splátky neuhrádzal, v dôsledku čoho spoločnosť C. odstúpila od zmlúv a vyzvala obžalovaného na vrátenie predmetov v nájmu dňa 7. apríla 2000, čo nerešpektoval a v termíne do 29. apríla 2000 predmety prenájmu nevrátil, ale si ich prisvojil, čím poškodenej spoločnosti C. spôsobil škodu vo výške 1 124 723,-Sk,

2/ ako zástupca spoločnosti A. uzatvoril 16. júla 1998 leasingovú zmluvu LZF 98/1053 so spol. L., ktorej predmetom boli piestové čerpadlo na maltu P 13 v nadobúdacej cene 152 000 Sk a pneumatické čerpadlo PNEUMIX P 200 v nadobúdacej cene 336 282 Sk a leasingovú zmluvu LZF 98/1052, ktorej predmetom bolo aj miešadlo zn. PROTOOL MXP 160 E v nadobúdacej cene 14 437,90 Sk a elektrická reťazová píla Narex EPR 30S v nadobúdacej cene 7 039,30 Sk, ktoré veci prevzal dňa 22. júla 1998 a 30. júla 1998 v M., avšak zmluvné splátky neuhrádzal, v dôsledku čoho spol. L. odstúpila od predmetných zmlúv a vyzvala obžalovaného dňa 24. augusta 2001 na vrátenie predmetov leasingu, čo nerešpektoval a užíval ich naďalej, čím spôsobil poškodenej spoločnosti L. (teraz V.) škodu vo výške 304 559 Sk,

3/ ako živnostník uzatvoril so spol. P. dňa 1. marca 2002 v K. zmluvu o predaji na splátky č. 2002/0103/2, ktorej predmetom bola stolová píla na kameň JS 350 a elektrická vypaľovacia pec na keramiku 450 v nadobúdacej cene 1 218 283 Sk, kde zmluvné splátky neuhrádzal, preto mu menovaná spoločnosť dňa 19. novembra 2002 doručila vypovedanie zmluvy s výzvou na vydanie predmetov zmluvy do 7 pracovných dní, čo obžalovaný nerešpektoval, čím spôsobil poškodenej spol. P. škodu vo výške 830 842 Sk,

4/ ako konateľ spol. E. uzatvoril dňa X.. decembra 2002 v K. leasingovú zmluvu LZF/02/41547 so spol. Č., ktorej predmetom bola mobilná betónová pumpa BPL 601 HD.1

v nadobúdacej cene 1 906 500 Sk, avšak zmluvné splátky neuhrádzal, v dôsledku čoho menovaná spoločnosť ukončila leasingovú zmluvu a vyzvala obžalovaného na vrátenie predmetu zmluvy do 5 pracovných dní od 16. mája 2003, čo obžalovaný nerešpektoval, čím poškodenej spol. Č. spôsobil škodu vo výške 1 787 344 Sk,

5/ ako konateľ spol. E. uzatvoril dňa 9. októbra 2003 v P. zmluvu o podnikateľskom nájme hnuiteľnej veci so spol. O., ktorej predmetom bola omietačka P-13 s dobou nájmu na 14 dní, kde v ten istý deň danú omietačku odovzdal v K. zástupcom spol. Č. s tým, že im vracia mobilnú betónovú pumpu BPL 601 HD.1, čím takto poškodenej spol. O. spôsobil škodu 99 327 Sk,

10/ dňa 19. februára 2002 v K. použil nepravdivé potvrdenie o čistej mesačnej mzde pri uzatvorení zmluvy o finančnom prenájme č. 999/0117 so spol. P., kde predmetom zmluvy bola počítačová zostava v obstarávacej cene 516 600 Sk, avšak obžalovaný O. P. zmluvné splátky neuhrádzal, v dôsledku čoho mu spol. P. vypovedala zmluvu a vyzvala ho na vrátenie predmetu zmluvy do 7 pracovných dní odo dňa 19. novembra 2002, čo obžalovaný nerešpektoval, čím takto konaním spôsobil poškodenej spoločnosti P. škodu vo výške 516 600 Sk,

obžalovaný S. H.

v bode 6/ po predchádzajúcej vzájomnej dohode s V. H. zo dňa 25. júna 2002 v M., táto ho splnomocnila na vybavenie spätného leasingu na jej vozidlo zn. Daewoo Leganza EČ: X., kde obžalovaný dňa 26. júna 2002 uzatvoril v K. so spol. P. zmluvu o spätnom finančnom leasingu predmetného motorového vozidla č. 2002/2606/01, na základe ktorej prevzal finančnú hotovosť 500 000 Sk, z ktorej 105 000 Sk použil na vyplatenie akontácie a 16 949 Sk na prvú leasingovú splátku, pričom V. H. vyplatil iba 125 000 Sk a neoprávnene si ponechal 253 051 Sk, čím spôsobil poškodenej V. H. škodu vo výške 253 051 Sk,

t e d a

obž. 1/ O. P. –

v bode 1 – 4/ rozsudku – prisvojil si cudziu vec, ktorá mu bola zverená a spôsobil tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu,

v bode 5/ rozsudku – na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku škodu nie malú,

v bode 10/ rozsudku - konaním na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku väčšiu škodu,

obž. S. H.

v bode 6/ rozsudku – prisvojil si cudziu vec, ktorá mu bola zverená a spôsobil tak na cudzom majetku väčšiu škodu,

č í m s p á c h a l i**obž. O. P.**

v bode 1 - 4/ rozsudku – pokračovací trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. zák.),

v bode 5/ rozsudku – trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. ,

v bode 10/ rozsudku – trestný čin podvodu podľa § 250 ods.1, ods. 3 Tr. zák.,

obž. S. H.

v bode 6/ rozsudku – trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 3 Tr. zák.,

Za to sa

o d s u d z u j ú :

1/ obž. O. P. - podľa § 248 ods. 5 Tr. zák. za použitia § 35 ods. 2 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody **vo výmere 5 (päť) rokov.**

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. **sa** na výkon uloženého trestu **zaraduje do I. (prvej) nápravnovýchovnej skupiny.**

Súčasne **sa zrušuje** výrok o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu rozsudku Okresného súdu Košice II z 15. mája 2008, sp. zn. 8 T 3/2007, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

2/ obž. S. H. – podľa § 248 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody **vo výmere 1 (jedného) roka.**

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák. **sa** výkon uloženého trestu obžalovanému podmienene **odkladá** na skúšobnú dobu **18 (osemnásť) mesiacov.**

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. por.) **sa ukladá** obžalovanému **O. P.** nahradiť poškodeným stranám:

C. škodu vo výške 276 785 50 Sk, (v prepočte 9 187,60 €),

X. škodu vo výške 304 559 Sk, (v prepočte 10 109,50 €),

P. škodu vo výške 1 253 535,10 Sk, (v prepočte 41 609,70 €),

Č. škodu vo výške 942 995 Sk, (v prepočte 31 301,70 €).

Podľa § 229 ods. 2 Tr. por. sa poškodená strana V., so zvyškom nárokov na náhradu škody odkazuje na konanie o veciach občianskoprávných.

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. sa poškodená strana O., s nárokom na náhradu škody odkazuje na konanie o veciach občianskoprávných.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. sa obžalovanému **S. H.** ukladá povinnosť nahradiť poškodenej V. H., bytom M., škodu vo výške 235 000 Sk, (v prepočte 7 800,60 €).

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 25. februára 2008, sp. zn. 7 T 6/2005, boli obžalovaní O. P. a S. H. uznaní za vinných, a to O. P. z pokračovacieho trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. zák.) v bodoch 1/- 4/ rozsudku, trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v bode 5/ rozsudku a trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. v bode 10/ rozsudku a obžalovaný S. H. z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. v bode 6/ rozsudku na tom skutkovom základe, že

obžalovaný O. P.

1/ ako živnostník dňa 16. septembra 1999 v K. uzavrel so spoločnosťou C., leasingovú zmluvu č. 1190 0069, ktorej predmetom bolo čerpadlo na betón P 200 s príslušenstvom v nadobúdacej cene 582 748,50 Sk a leasingovú zmluvu č. 1190 0070, ktorej predmetom bola strojová omietačka v nadobúdacej cene 345 102,90 Sk, kde predmetné stroje prevzal 16. septembra 1999 v M., avšak zmluvné splátky neuhrádzal, v dôsledku čoho spoločnosť C. odstúpila od zmlúv a vyzvala obžalovaného na vrátenie predmetov nájmu dňa 7. apríla 2000, čo nerešpektoval a v termíne do 29. apríla 2000 predmety prenájmu nevrátil, ale si ich prisvojil, čím poškodenej spoločnosti C. spôsobil škodu vo výške 1 124 723 Sk,

2/ ako zástupca spoločnosti A. uzatvoril 16. júla 1998 leasingovú zmluvu LZF 98/1053 so spol. L., ktorej predmetom boli piestové čerpadlo na maltu P 13 v nadobúdacej cene 152 000 Sk a pneumatické čerpadlo PNEUMIX P 200 v nadobúdacej cene 336 282 Sk a leasingovú zmluvu LZF 98/1052, ktorej predmetom bolo aj miešadlo zn. PROTOOL MXP 160 E v nadobúdacej cene 14 437,90 Sk a elektrická reťazová píla Narex EPR 30S

v nadobúdacej cene 7 039,30 Sk, ktoré veci prevzal dňa 22. júla 1998 a 30. júla 1998 v M., avšak zmluvné splátky neuhrádzal, v dôsledku čoho spol. L. odstúpila od predmetných zmlúv a vyzvala obžalovaného dňa 24. augusta 2001 na vrátenie predmetov leasingu, čo nerešpektoval a užíval ich naďalej, čím spôsobil poškodenej spoločnosti L. škodu vo výške 304 559 Sk,

3/ ako živnostník uzatvoril so spol. P. dňa 1. marca 2002 v K. zmluvu o predaji na splátky č. 2002/0103/2, ktorej predmetom bola stolová píla na kameň JS 350 a elektrická vypaľovacia pec na keramiku 450 v nadobúdacej cene 1 218 283 Sk, kde zmluvné splátky neuhrádzal, preto mu menovaná spoločnosť dňa 19. novembra 2002 doručila vypovedanie zmluvy s výzvou na vydanie predmetov zmluvy do 7 pracovných dní, čo obžalovaný nerešpektoval, čím spôsobil poškodenej spol. P. škodu vo výške 830 842 Sk,

4/ ako konateľ spol. E. uzatvoril dňa X. decembra 2002 v K. leasingovú zmluvu LZF/02/41547 so spol. Č., ktorej predmetom bola mobilná betónová pumpa BPL 601 HD.1 v nadobúdacej cene 1 906 500 Sk, avšak zmluvné splátky neuhrádzal, v dôsledku čoho menovaná spoločnosť ukončila leasingovú zmluvu a vyzvala obžalovaného na vrátenie predmetu zmluvy do 5 pracovných dní od 16. mája 2003, čo obžalovaný nerešpektoval, čím poškodenej spol. Č. spôsobil škodu vo výške 1 787 344 Sk,

5/ ako konateľ spol. E. uzatvoril dňa 9. októbra 2003 v P. zmluvu o podnikateľskom nájme huteľnej veci so spol. O., ktorej predmetom bola omietačka P-13 s dobou nájmu na 14 dní, kde v ten istý deň danú omietačku odovzdal v K. zástupcom spol. Č. s tým, že im vracia mobilnú betónovú pumpu BPL 601 HD.1, čím takto poškodenej spol. O. spôsobil škodu 99 327 Sk,

10/ dňa 19. februára 2002 v K. použil nepravdivé potvrdenie o čistej mesačnej mzde pri uzatvorení zmluvy o finančnom prenájme č. 999/0117 so spol. P., kde predmetom zmluvy bola počítačová zostava v obstarávacej cene 516 600 Sk, avšak obžalovaný O. P. zmluvné splátky neuhrádzal, v dôsledku čoho mu spol. P. vypovedala zmluvu a vyzvala ho na vrátenie predmetu zmluvy do 7 pracovných dní odo dňa 19. novembra 2002, čo obžalovaný nerešpektoval, čím takto konaním spôsobil poškodenej spoločnosti P. škodu vo výške 516 600 Sk,

obžalovaný S. H.

v bode 6/ po predchádzajúcej vzájomnej dohode s V. H. zo dňa 25. júna 2002 v M., táto ho splnomocnila na vybavenie spätného leasingu na jej vozidlo zn. Daewoo Leganza EČ: X, kde obžalovaný dňa 26. júna 2002 uzatvoril v K. so spol. P. zmluvu o spätnom finančnom leasingu predmetného motorového vozidla č. 2002/2606/01, na základe ktorej prevzal finančnú hotovosť 500 000 Sk, z ktorej 105 000 Sk použil na vyplatenie akontácie a 16 949 Sk na prvú leasingovú splátku, pričom V. H. vyplatil iba 125 000 Sk a neoprávnene si ponechal 253 051 Sk, čím spôsobil poškodenú V. H. škodu vo výške 253 051 Sk.

Za to bol obžalovaný O. P. odsúdený podľa § 248 ods. 5 Tr. zák. za použitia § 35 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. bol na výkon uloženého trestu zaradený do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny.

Obžalovaný S. H. bol odsúdený podľa § 248 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jedného) roka.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák. bol výkon uloženého trestu obžalovanému podmienene odložený na skúšobnú dobu 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. por.) súd uložil obžalovanému O. P. nahradiť poškodeným stranám:

C. škodu vo výške 276 785,50 Sk,

X. škodu vo výške 304 559 Sk,

P. škodu vo výške 1 216 179 Sk,

Č. škodu vo výške 942 995 Sk,

O. škodu vo výške 99 327 Sk,

P. škodu vo výške 516 600 Sk.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. súd uložil obžalovanému S. H. nahradiť poškodenej V. H., bytom M., škodu vo výške 253 051 Sk.

Podľa § 229 ods. 2 Tr. por. súd poškodenej strany C., L. , X., , P., Č., X., O. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na konanie o veciach občianskoprávných.

Tým istým rozsudkom bol obžalovaný S. H. podľa § 226 písm. c/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby krajského prokurátora pretože nebolo preukázané, že skutok spáchal obžalovaný a ktorý mal podľa obžaloby spáchať tak, že

po predchádzajúcej vzájomnej dohode obžalovaný S. H. ako konateľ spol. M., vystavil dňa 19. februára 2002 nepravdivé potvrdenie o čistej mesačnej mzde na meno obžalovaného O. P., ktorý ho použil pri uzatvorení zmluvy o finančnom prenájme č. 999/0117 so spol. P. dňa 19. februára 2002 v K., kde predmetom zmluvy bola počítačová zostava v obstarávacej cene 516 600 Sk, avšak obžalovaný O. P. zmluvné splátky neuhrádzal, v dôsledku čoho mu spol. P. vypovedala zmluvu a vyzvala ho na vrátenie predmetu zmluvy do 7 pracovných dní odo dňa 19. novembra 2002, čo obžalovaný nerešpektoval, čím takto spoločným konaním spôsobil poškodenej spoločnosti P. škodu vo výške 516 600 Sk.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie ihneď po jeho vyhlásení obžalovaný O. P. do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Včas podané odvolanie odôvodnil osobitným podaním z 22. mája 2008 prostredníctvom svojho obhajcu (č.l. 1359-1360).

Obžalovaný S. H. podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojho obhajcu (č.l. 1354) do viny, trestu i výroku o náhrade škody, ktoré odvolanie zdôvodnil osobitným podaním z 9. júna 2008 (č.l. 1366-1367).

Obžalovaný O. P. v dôvodoch svojho odvolania uviedol, že vykonaným dokazovaním nebol preukázaný jeho úmysel spáchať trestný čin. Od začiatku trestného stíhania tvrdí, že nikdy nemal v úmysle spreneveriť zverené hodnoty ani nikoho uviesť do omylu s úmyslom obohatiť sa. S poškodenými spoločnosťami v bodoch 1/- 4/ a 10/ rozsudku uzavrel obchodné zmluvy, pričom nedodržanie zmluvných podmienok považuje za výlučne obchodný vzťah. Je si vedomý svojej zodpovednosti týkajúcej sa náhrady škody. Priznal spáchanie skutku v bode 5/ rozsudku, jeho spáchanie úprimne ľutuje, pričom išlo o skratové konanie vyvolané nepriaznivou finančnou situáciou. Navrhol preto napadnutý rozsudok zrušiť, uznať vinu iba zo skutku v bode 5/ a z ostatných skutkov ho oslobodiť. Za uvedený skutok navrhol uložiť trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby s podmieneným odkladom na primeranú skúšobnú dobu, prípadne zrušiť rozsudok v celom rozsahu a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

S. H. v dôvodoch svojho odvolania uviedol, že súd svoje rozhodnutie o jeho vine oprel predovšetkým o svedecké výpovede svedkov J. H. a M. S. a poškodenej V. H.. Vytýkal súdu, že svedka S. na hlavnom pojednávaní vôbec nevypočul a v dôvodoch svojho rozhodnutia na jeho výpoveď poukazuje. Ďalej uviedol, že zo strany svedka H. mu nebola poskytnutá za sprostredkovanie spätného leasingu žiadna odmena ani protislužba, preto považoval zvyšnú sumu za svoju sprostredkovateľskú odmenu, ktorú neskôr aj priznal v daňovom priznaní. Taktiež namietal, že v adhéznom konaní samotná poškodená žiadala uhradiť sumu 235 000 Sk, avšak súd ho zaviazal k náhrade vo výške 253 051 Sk. Navrhol preto napadnutý rozsudok zrušiť a oslobodiť ho aj pre tento skutok.

Obžalovaný O. P. sa verejného zasadnutia nezúčastnil, hoci bol o termíne verejného zasadnutia riadne a včas vyrozumiený. Deň pred verejným zasadnutím zaslal najvyššiemu súdu fax, ktorým oznámil, že verejného zasadnutia sa nezúčastní a požiadal, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo v jeho neprítomnosti. Prítomný obhajca obžalovaného taktiež žiadal neprítomnosť obžalovaného ospravedlniť a vykonať verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného. Na verejné zasadnutie sa nedostavili ani zástupcovia poškodených strán, hoci o termíne boli riadne a včas vyrozumiení. Nakoľko boli zákonné podmienky pre vykonanie verejného zasadnutia splnené, najvyšší súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného O. P. i zástupcov poškodených strán.

Obhajca obžalovaného O. P. na verejnom zasadnutí uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava písomných dôvodov odvolania, ktorému žiadal vyhovieť. Navrhol obžalovaného pre skutky v bodoch 1/ - 4/ a 10/ spod obžaloby oslobodiť, uznať vinu obžalovaného iba v bode 5/ a uložiť mu primeraný trest. Alternatívne navrhol napadnutý rozsudok zrušiť, pretože došlo v konaní k procesným chybám, nakoľko neboli vypočutí svedkovia uvedení v odvolaní a následne vrátiť vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný S. H. na verejnom zasadnutí uviedol, že sa plne pridrižiava písomných dôvodov svojho odvolania, ktorému žiadal vyhovieť.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí poukázal na písomné dôvody odvolania, podľa neho súd prvého stupňa založil vinu obžalovaného na svedeckej výpovedi svedka M. S., ktorého však na hlavnom pojednávaní vôbec nevypočul. Pritom tento svedok nemal v leasingovej spoločnosti na starosti leasingové zmluvy ale sa zaoberal vymáhaním pohľadávok. Obžalovanému nebola preukázaná subjektívna stránka, preto navrhol obžalovaného oslobodiť, prípadne vrátiť vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Poukázal tiež na pochybenie súdu vo výroku o náhrade škody, pretože priznal viac, ako si poškodená V. H. uplatnila.

Zástupca generálneho prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za správny vo všetkých jeho výrokoch, a preto navrhol odvolanie oboch obžalovaných ako nedôvodné zamietnuť. Zároveň navrhol, aby sa Najvyšší súd zákonným spôsobom vyrovnal s novou skutočnosťou ohľadne obžalovaného O. P.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací postupujúc vzhľadom na ustanovenie § 564 ods. 4 Tr. por. (zák. č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) účinného od 1. januára 2006, podľa predpisov dovtedy účinných, t.j. podľa zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov, po zistení, že neprichádza do úvahy rozhodnutie podľa § 253, preskúmal podľa § 254 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým mohol odvolateľ podať odvolanie, ako i správnosť postupu konania, ktoré rozsudku predchádzalo, prihliadajúc i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a zistil, že odvolanie obžalovaných je čiastočne dôvodné.

Pri plnení tejto revíznej povinnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že trestné skutky oboch obžalovaných uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa pod bodmi 1/ až 6/ a 10/ – boli ustálené na základe dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní pri dodržiavaní zásad bezprostrednosti, priamosti a ústnosti pri ich vykonávaní, ako aj pri plnom rešpektovaní práva obžalovaných na obhajobu. V konaní pred súdom prvého stupňa teda nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že sa predmetné skutky stali spôsobom popísaným v tzv. skutkovej vete výrokovej časti napadnutého rozsudku, že tieto skutky spáchali práve obžalovaní O. P. a S. H., pričom ich konaním nastal tam uvedený následok. Vykonané dôkazy a ďalšie dôkazné prostriedky súd prvého stupňa vyhodnotil v zmysle základných zásad uvedených v ustanovení § 2 ods. 5, ods. 6 Tr. por.

Na takomto základe potom súd prvého stupňa vyvodil z vykonaných dôkazov správne skutkové zistenia, preto Najvyšší súd v otázke skutkových zistení odkazuje na podrobne rozvedené dôvody uvedené v napadnutom rozsudku, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje. Svoje rozhodnutie totiž súd prvého stupňa odôvodnil v rozsahu vyžadovanom ustanovením § 125 Tr. por. Podrobne a jasne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovaných. Preto ani najvyšší súd nemal žiadnych pochybností o tom, že skutky sa stali tak, ako boli ustálené v napadnutom rozsudku. V tejto súvislosti treba uviesť, že ani najvyšší súd neuveril obrane obžalovaných a považoval ju za účelovú. Obrana obžalovaných bola v celom rozsahu vyvrátená svedeckými výpoveďami, na ktoré poukázal súd prvého stupňa, pričom ani Najvyšší súd nemal dôvodu neveriť týmto svedkom. Okrem toho boli usvedčení najmä listinnými dôkazmi (predovšetkým leasingovými zmluvami) vzťahujúcimi sa na jednotlivé skutky a výpoveďou zástupcov poškodených subjektov. Napokon je potrebné uviesť, že ani samotní obžalovaní jednotlivé skutky nepopierali. Výhrady obžalovaných smerovali voči tomu, že ich konanie bolo kvalifikované ako trestný čin.

Rovnako nemožno akceptovať námietky obžalovaného S. H., že v konaní došlo k porušeniu procesných predpisov, pretože súd nevykonal dôkazy výsluchmi svedkov a napriek tomu svoje rozhodnutie o jeho vine založil na týchto dôkazoch. Obžalovaný zrejme opomenul, že na hlavnom pojednávaní 24. apríla 2007 (č.l. 1226) súhlasil s prečítaním

svedeckej výpovede M. S., dokonca po prečítaní nemal k tejto výpovedi žiadne pripomienky. Zákonným spôsobom boli vykonané aj výsluchy svedkov J. H. i jeho dcéry V. H.. Títo svedkovia jednoznačne usvedčovali obžalovaného, pričom ich výpovede boli v zhode s výpovedami ostatných k tomuto bodu vypočutých svedkov – pracovníkov leasingovej spoločnosti.

Čo sa týka právneho posúdenia konania obžalovaných, najvyšší súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne postupoval pokiaľ ich konanie posudzoval podľa Trestného zákona účinného do 1. januára 2006. V posudzovanej veci ide o majetkové trestné činy, pričom zistené skutky boli spáchané pred 1. januárom 2006, t.j. pred účinnosťou nového Trestného zákona (zák. č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov). Správne teda interpretoval ustanovenie § 16 ods. 1 Tr. zák. o pôsobnosti Trestných zákonov. Aj podľa Najvyššieho súdu je pre oboch obžalovaných priaznivejší starý Trestný zákon, najmä čo do rozpätia trestných sadzieb, ako aj výšky spôsobenej škody. Napriek tomu sa súd prvého stupňa pri aplikácii tohto zákona dopustil určitých pochybení v súvislosti s použitím kvalifikovaných skutkových podstat, ktoré pochybenia musel Najvyšší súd napraviť.

V prvom rade treba uviesť, že súd prvého stupňa v bode 5/ rozsudku v právnej vete u obžalovaného O. P. uvádzal, že spôsobil na cudzom majetku väčšiu škodu (čo je ods. 3), avšak kvalifikáciu uviedol ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. U obžalovaného S. H. v bode 6/ rozsudku v právnej vete uvádzal, že spôsobil na cudzom majetku väčšiu škodu (čo je ods. 3), avšak kvalifikáciu uviedol ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. (čo je škoda značná).

Trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú. Objektom tohto trestného činu je vlastnícke právo. Z hľadiska subjektívnej stránky ide o úmyselný trestný čin, pričom pre jeho naplnenie postačí aj úmysel nepriamy. Úmysel spravidla pri tomto trestnom čine vznikne až neskôr, nie hneď pri zverení veci.

V posudzovanej veci obžalovaný O. P. (body 1/ - 4/) s poškodenými leasingovými spoločnosťami uzavrel leasingové zmluvy, resp. zmluvu o predaji na splátky, kde boli presne stanovené podmienky za ktorých prevzal od poškodených rôzne stavebné stroje. Vlastníkom týchto strojov však naďalej boli jednotlivé leasingové spoločnosti. Obžalovaný zvyčajne

pri prevzatí strojov zaplatil iba prvú mesačnú splátku a poplatky súvisiace s uzatvorením zmlúv. Po prevzatí strojov prestal uhrádzať dohodnuté mesačné splátky a napriek tomu stroje používal a nakladal s nimi ako s vlastnými. Leasingové spoločnosti pre neplnenie podmienok zo strany obžalovaného odstúpili od zmlúv a vyzvali ho na vrátenie vecí, čo však obžalovaný neurobil. Fakticky ich odňal z dispozície vlastníka. Svojím konaním tak v bodoch 1/ - 4/ spôsobil celkovú škodu vo výške 4 047 468 Sk, ktorá v zmysle § 89 ods. 13 Tr. zák. už predstavuje škodu veľkého rozsahu. Pri stanovení výšky škody sa vychádza z výšky minimálnej mzdy, ktorá podľa posledného nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 540/2006 Z.z. z 28. septembra 2006 účinného od 1. októbra 2006 bola vo výške 7 600 Sk. Škodou veľkého rozsahu sa potom rozumie škoda dosahujúca najmenej 3 800 000 Sk.

Obžalovaný O. P. si v bodoch 1 /až 4/ rozsudku prisvojil veci, ktoré mu boli zverené a spôsobil tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu, preto bolo potrebné jeho konanie kvalifikovať ako pokračovací trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. Zo spôsobu jeho konania možno vyvodiť, že konal v priamom úmysle v zmysle § 4 písm. a/ Tr. zák.

Konanie obžalovaného O. P. v bode 5/ bolo potrebné kvalifikovať ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., pretože vedome uzavrel s poškodenou spoločnosťou zmluvu o prenájme omietačky na dobu 14 dní, pričom ju ešte v ten istý deň odovzdal zástupcom Č., ktorým deklaroval, že im vracia ich mobilnú betónovú pumpu, teda iného uviedol do omylu a takým konaním spôsobil škodu vo výške 99 327 Sk, ktorá v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 89 ods. 13 Tr. zák. a citované nariadenie vlády predstavuje škodu nie malú. Aj v tomto prípade súd videl v jeho konaní priamy úmysel v zmysle § 4 písm. a/ Tr. zák.

Konanie obžalovaného O. P. v bode 10/ Najvyšší súd právne kvalifikoval ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods.1, ods. 3 Tr. zák., pretože nepravdivým potvrdením o čistej mesačnej mzde uviedol poškodenú spoločnosť do omylu v dôsledku čoho s ním uzavreli zmluvu o finančnom prenájme na počítačovú zostavu v hodnote 516 000 Sk, pričom dohodnuté splátky neuhrádzal a napriek výzvam počítačovú zostavu nevrátil a spôsobil tak škodu vo výške 516 000 Sk. Zo spôsobu jeho konania vyplýva, že konal v priamom úmysle.

Konanie obžalovaného S. H. v bode 6/ rozsudku bolo potrebné kvalifikovať ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., pretože si prisvojil cudziu vec, ktorá mu bola zverená a spôsobil škodu vo výške 253 051 Sk, čo je väčšia škoda. Obžalovaný sa totiž poškodenej V. H. predstavil ako spolumajiteľ spoločnosti P., preto mu poškodená dala splnomocnenie aby vybavil tzv. spätný leasing jej vlastného auta zn. Daewoo Leganza. Takto mala ručiť za pôžičku obžalovaného pre jej otca. Obžalovaný však v rozpore s ich dohodou previedol jej auto na leasingovú spoločnosť, ktorá mu vyplatila za auto 500 000 Sk, z ktorej sumy vyplatil poškodenej iba čiastku 125 000 Sk. Sám si ponechal sumu 253 051 Sk, čo podľa neho bola provízia za uskutočnené služby. Skutočnosť, že túto sumu obžalovaný zahrnul do príjmov v daňovom priznaní, ho v žiadnom prípade nemôže zbaviť trestnej zodpovednosti. Spôsob jeho konania nasvedčuje tomu, že konal v priamom úmysle v zmysle § 4 písm. a/ Tr. zák.

Pri preskúmaní napadnutého rozsudku vo výroku o trestoch uložených obžalovaným, najvyšší súd zistil, že obžalovaný O. P. bol odsúdený samosudcom Okresného súdu Košice II rozsudkom z 15. mája 2008, sp. zn. 8 T 3/2007, pre skutok z roku 2004 právne posúdený ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods.3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov s podmieneným odkladom na dobu štyridsaťdva mesiacov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom jeho vyhlásenia 15. mája 2008.

Zo zadováženého trestného spisu Okresného súdu Košice II vyplýva, že obžalovaný O. P. bol prítomný na hlavnom pojednávaní a samosudcovi neoznámil, že v inej jeho veci bol vyhlásený odsudzujúci rozsudok Krajským súdom v Košiciach 25. februára 2008. V takýchto prípadoch v praxi súdov platí pravidlo, že súd rozhodujúci neskôr vyčká so svojím rozhodnutím, kým skôr vynesenej rozsudok nenadobudne právoplatnosť, aby mohol vo veci postupovať podľa § 35 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a uložiť obžalovanému súhrnný trest. Samosudca však nemal vedomosť o predchádzajúcom odsúdení, preto nemal dôvod čakať so svojím rozhodnutím.

Účelom súhrnného trestu je zaistiť páchatelovi rovnaké postavenie, ako keby bolo o všetkých jeho trestných činoch v reálnom súbehu rozhodnuté v jednom trestnom konaní. Súhrnný trest má teda zabezpečiť páchatelovi rovnaké postavenie, ako pri treste úhrnnom podľa § 35 ods. 1 Tr. zák., ktorým sa v jednom konaní ukladá páchatelovi trest za dva alebo

viac trestných činov. Uvedené pochybenie bolo zjavne v neprospech obžalovaného, preto ho musel napraviť Najvyšší súd.

Pri ukladaní trestu obžalovanému O. P. Najvyšší súd zhodnotil kritéria ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. zák. a uložil obžalovanému trest odňatia slobody na spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby pre najprísnejší z trestných činov vo výmere päť rokov. Takto stanovený trest podľa názoru Najvyššieho súdu splní účel trestu sledovaný ustanovením § 23 ods. 1 Tr. zák. z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie. Trest je súhrnný, pretože obžalovaný sa skutkov dopustil skôr, než súd prvého stupňa vyhlásil odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Preto Najvyšší súd zrušil výrok o treste a spôsobe jeho výkonu rozsudku Okresného súdu Košice II z 15. mája 2008, sp. zn. 8 T 3/2007. Súčasne zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo na tento výrok nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Nakoľko trestné činy obžalovaný spáchal ešte pred 1. septembrom 2003, súd pri ukladaní súhrnného trestu postupoval v súlade s ustanovením § 299a ods. 3 Tr. zák. bez použitia tzv. asperačnej zásady.

Ustanovenie § 62 ods. 1 Tr. zák. taxatívne vymenúva obzvlášť závažné úmyselné trestné činy, medzi ktoré zákonodarca zaradil aj trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 5, pričom páchatelia trestných činov uvedených v tomto ustanovení sa spravidla zaraďujú na výkon uloženého trestu odňatia slobody do III. najprísnejšej nápravno výchovnej skupiny. Na obžalovaného sa vzťahuje zákonná fikcia neodsúdenia, z miesta bydliska je hodnotený priemerne, z čoho možno vyvodzovať, že sa nejedná o vážne narušenú osobu. Podľa názoru Najvyššieho súdu nie je potrebné na jeho prevýchovu pôsobiť výkonom trestu v najprísnejšej skupine, a preto podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradil obžalovaného do prvej nápravno výchovnej skupiny. Pri tomto zaradení bude možné účinnejšie pôsobiť na jeho prevýchovu.

V prípade obžalovaného S. H. Najvyšší súd taktiež zhodnotil kritéria ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. zák. a rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že na jeho prevýchovu postačí trest odňatia slobody na úplne spodnej hranici zákonnej trestnej sadzby vo výmere jedného roka. Obžalovaný súdne trestaný nebol a doposiaľ viedol riadny život. Z toho dôvodu výkon uloženého trestu obžalovanému podľa § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil na skúšobnú dobu osemnásť mesiacov. Pri stanovení skúšobnej

doby prihladol najmä na dobu, ktorá uplynula od spáchania jeho činu, pričom obžalovaný po celú dobu viedol riadny život a na samotnej dĺžke trestného konania nenesie žiadnu vinu.

Na základe podaných odvolaní musel najvyšší súd preskúmať aj výrok o náhrade škody napadnutého rozsudku. Vychádzal pritom z ustanovenia § 228 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému majetkovú škodu, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok uplatnený včas (§ 43 ods. 2 Tr. por.). Trestný poriadok upravuje postup súdu v adhéznom konaní pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody iba rámcovo a súd musí v tomto konaní uplatňovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 489 Obč. zák. záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 420 ods. 1 Obč. zák. každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Z uvedeného vyplýva, že za škodu zodpovedá ten, kto ju spôsobil trestným činom.

Poškodené spoločnosti C., V. (predtým L.), P., Č. si svoje nároky na náhradu škody voči obžalovanému O. P. uplatnili včas, preto obžalovanému spôsobením škody trestnou činnosťou vznikla povinnosť uhradiť poškodeným stranám spôsobenú škodu. Najvyšší súd preto zaviazal obžalovaného k jej úhrade v rozsahu ako je uvedený vo výrokovej časti rozsudku, pretože ich nároky boli v uvedenej výške opodstatnené a obžalovaný si svoju povinnosť dobrovoľne nesplnil, hoci mal k tomu dostatok času.

Čo sa týka poškodenej spoločnosti V., táto si uplatňovala škodu v celkovej výške 321 512,20 Sk, pritom dokazovaním bola ustálená škoda vo výške 304 559 Sk, preto Najvyšší súd poškodenú spoločnosť so zvyškom nárokov na náhradu škody odkázal podľa § 229 ods. 2 Tr. por. na konanie o veciach občianskoprávných.

Poškodená spoločnosť O. si spočiatku neuplatňovala nárok na náhradu škody voči obžalovanému (č.l. 407) a ďalším podaním už škodu vo výške 99 327 Sk uplatnila (č.l. 1076). Z vykonaných dôkazov pritom vyplýva, že omietačka im bola vrátená. Ďalšie

upresňovanie výšky spôsobenej škody by presiahlo rámec trestného konania, preto Najvyšší súd poškodenú spoločnosť s jej nárokmi odkázal podľa § 229 ods. 1 Tr. por. na konanie o veciach občianskoprávných.

Čo sa týka poškodenej V. H., táto si včas uplatnila škodu vo výške 235 000 Sk. Súd prvého stupňa však zaviazal obžalovaného S. H. na uhradenie škody vo výške 253 051 Sk. Išiel nad rámec návrhu, preto toto pochybenie musel Najvyšší súd napraviť.

Napadnutým rozsudkom, ako už bolo vyššie uvedené bol obžalovaný S. H. podľa § 226 písm. c/ Tr. por. oslobodený pre skutok, ktorý mal podľa obžaloby spáchať spoločne s obžalovaným O. P. 19. februára 2002 (bod 10/ obžaloby) a právne kvalifikovaný ako trestný čin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., pretože spáchanie tohto skutku nebolo obžalovanému preukázané. Pri hodnotení dôkaznej situácie ohľadne tohto skutku zo strany súdu prvého stupňa, Najvyšší súd nezistil žiadne pochybenia, a preto považuje jeho rozhodnutie za vecne správne a zákonu zodpovedajúce.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. novembra 2009

JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenie: Anna Halászová